

O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETINING XALQARO HAMKORLIK ALOQALARI: TAJRIBA VA ISTIQBOLLAR

Berdiyarova Gulandon Sa'dullayevna

Axborot texnologiyalari va menejment universiteti stajor o'qituvchisi

(Qarshi shahri)

berdiyarovagulandon@gmail.com

Annotatsiya

Mazkur maqolada Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universitetining xalqaro hamkorlik aloqalarini rivojlantirish va xorijiy oliy ta'lim muassasalari bilan o'rnatilgan ilmiy va akademik aloqalari hamda xalqaro ta'lim makoniga integratsiyalashuv jarayonlari yoritilgan. Xususan, universitetning Belarus, Shvetsiya, Isroil, Xitoy, Turkiya, Rossiya va Fransiya oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlik aloqalari, xalqaro reytinglardagi natijalari va ilmiy salohiyatini oshirishga qaratilgan tashabbuslari ko'rib chiqilgan. Maqolada xalqaro hamkorlikning oliy ta'lim sifatini oshirish, ilmiy izlanishlarni rivojlantirish, ilg'or xorijiy tajribalarni o'zlashtirish hamda universitetning xalqaro nufuzini mustahkamlashdagi ahamiyati ko'rsatib berilgan.

Kalit so'zlar: O'zbekiston Milliy universiteti, xalqaro hamkorlik, akademik mobillik, talabalar almashinuvi, qo'shma ta'lim dasturlari, xalqaro stajirovka, ilmiy-tadqiqot faoliyati, xorijiy universitetlar, xalqaro reytinglar, oliy ta'lim integratsiyasi.

O'zbekiston Milliy universiteti (O'zMU) karvonboshi universitet sifatida xalqaro aloqalar sohasida faoliyatini rivojlantirib, dunyoning nufuzli ta'lim muassasalari bilan hamkorlik aloqalarini mustahkamlab bormoqda.

Bir asrlik tarixga, boy an'analarga va innovatsion g'oyalarga ega bo'lgan O'zbekiston Milliy universiteti 32 ta xorijiy davlatlarning 100 dan ortiq oliy ta'lim muassasalari bilan hamkorlikni yo'lga qo'ygan. M.V.Lomonosov nomidagi Moskva davlat universiteti, Seul Milliy universiteti, Kaliforniya davlat

universiteti va boshqa ko'plab misollarni keltirish mumkin. Xorijdan kelgan talabalar "Yoshlik" talabalar shaharchasida zamonaviy turar joylar bilan ta'minlanadi, ilmiy faoliyat bilan shug'ullanish va jismoniy madaniyatni oshirish uchun barcha sharoitlar yaratilgan.

"El-yurt umidi" jamg'armasi tomonidan o'tkazilgan tanlovda g'olib bo'lgan O'zMU Biologiya fakulteti doktoranti Axmedova Saidaxon Ergash qizi hozirgi kunda Belarus davlat universitetining **A.D.Saxarov nomidagi Xalqaro davlat ekologiya institutida** stajirovka o'tadi. Stajirovka davomida "Mitoxondriya modelida o'simlik polifenollarining membranafaol xossalarini o'rganish" mavzusida tadqiqot olib bordi.

Qisqa muddat ichida tadqiqotning eksperimental qismini muayyan darajada amalga oshirgan holda, A. D. Saxarov nomidagi Xalqaro davlat ekologiya instituti tashkil etilganining 30 yilligiga bag'ishlab, 2025-yil 19–20-may kunlari o'tkazilgan "Сахаровские чтения 2022 года: экологические проблемы XXI-го века" nomli XXII xalqaro ilmiy-amaliy konferensiyada o'z ilmiy tadqiqoti natijalarini taqdim etdi.

Shvetsiya bilan akademik hamkorlik aloqalarini yo'lga qo'yish maqsadida O'zMU rektori Inom Madjidov boshchiligidagi delegatsiya Shvetsiyaga tashrif buyurib, Shvetsiya Qirollik texnologiya instituti vakillari bilan kimyo, biologiya, texnika, fizika, arxitektura, IT, elektronika va boshqa yo'nalishlarda qo'shma ta'lim va tadqiqot dasturlarini ishlab chiqish masalalarini muhokama qildi. Shuningdek, Shvetsiya xalqaro hamkorlik jamg'armasi bilan hamkorlikda barqaror rivojlanish fani bo'yicha o'quv dasturlarini ishlab chiqish rejalashtirilgan.

O'zMU vakillari Xolon texnologiya instituti (Isroil) bilan hamkorlikni rivojlantirish maqsadida ilmiy-tadqiqot institutlari va universitetlar bilan uchrashuvlar tashkil etishdi. Shuningdek, Isroilda O'zbekiston ilm-fani kunlari doirasida xalqaro anjumanda ishtirok etishdi.

Fudan universiteti (Xitoy) vakillari bilan o'tkazilgan uchrashuvda ilg'or ishlab chiqarish, kasalliklarning oldini olish, infratuzilma muhandisligi, energiyani tejash va chiqindilarni qayta ishlash texnologiyalari bo'yicha qo'shma ilmiy loyihalar ishlab chiqish masalalari muhokama qilindi.

O'zMU Xalqaro reytinglarda ham muvaffaqiyatli orinni egallamoqda. 2021-yilda QS World University Rankings reytingida 254+ o'rinni egalladi, bu o'tgan yilgi natijadan 100 pog'ona yuqoridir. Akademik obro' ko'rsatkichi bo'yicha universitet 155 o'rinni egalladi, ilmiy nashrlarga iqtiboslik ko'rsatkichida esa 164 o'rinni egalladi.

O'zbekiston Milliy universiteti (O'zMU) akademik almashinuv va mobilitet sohasida faoliyatini kengaytirib, talabalar va professor-o'qituvchilarning xalqaro tajriba orttirishiga katta e'tibor qaratmoqda. Jumladan, Qirg'iz-O'zbek Xalqaro universiteti talabalari O'zMUda akademik mobillik dasturi doirasida amaliyot o'tdilar. Bu dastur ikki universitet o'rtasidagi hamkorlikni mustahkamlashga xizmat qiladi Universitet xalqaro oliy ta'lim muassasalari bilan tuzilgan shartnomalar asosida akademik almashinuv dasturlarini amalga oshirmoqda. Bu dasturlar talabalar va professor-o'qituvchilarga xorijiy universitetlarda ma'lum muddat ta'lim olish yoki ilmiy faoliyat yuritish imkonini beradi.

O'zMU va Nekmettin Erbakan universiteti (Turkiya) o'rtasida 2018–2023 yillarni qamrab oluvchi shartnoma imzolangan. Ushbu shartnoma doirasida O'zMUning xorijiy filologiya fakultetidan bir qator talaba va professor-o'qituvchilar 2 haftalik malaka oshirish uchun Turkiyaga yuborildi.

2018–2019 o'quv yilida O'zMU va Qozon Federal universiteti (Rossiya) o'rtasida "Geodeziya va geoinformatika" hamda "Psixologiya" yo'nalishlarida qo'shma ta'lim dasturi yo'lga qo'yilgan. Hozirda mazkur yo'nalishlarda 207 nafar talaba tahsil olmoqda.

O'zMU Fransiya oliy ta'lim muassasalari bilan bir qator bitimlar imzolagan. O'zMU va Puatye universiteti o'rtasida akademik mobillik

to'g'risida bitim imzolangan. Ushbu bitim doirasida Puatye universitetida ilmiy va ta'lim sohasida talabalar akademik mobilligi, professor-o'qituvchilar va doktorantlar stajirovka va malaka oshirishga yuborish yo'lga qo'yiladi. O'zMU va Parij XIII Shimoliy Sorbonna universiteti o'rtasida akademik mobillik to'g'risida bitim imzolangan. Ushbu bitim doirasida professor-o'qituvchilar bilan birgalikda ishlash, malaka oshirishga yuborish, shuningdek lingvistika, ijtimoiy fanlar, etnologiya, huquq, iqtisod, matematika, fizika yo'nalishlari bo'yicha bakalavr va magistr yo'nalishida qo'shma ta'lim dasturlarini yo'lga qo'yish rejalashtirilgan.

Akademik almashinuv dasturlari ikki turga bo'linadi:

- 1) Qisqa muddatli dasturlar: 1 haftadan 3 oygacha davom etadi.
- 2) Uzoq muddatli dasturlar: 6 oydan bir yilgacha davom etadi.

Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vaziri Qo'ng'irotbay Sharipov 2025-yil 7-iyulida O'zbekiston Milliy universitetida bo'lib, oliygoh jamoasini 2026-yil uchun e'lon qilingan QS World University Rankings dunyoning eng yaxshi universitetlari reytingida 60 pog'ona yuqorilab, 721-730-o'rinlarni qayd etgani bilan tabrikladi.

Ushrashuvda universitet rektori Inom Madjidov, soha prorektorlari, fakultet dekanlari, bo'lim boshliqlari, kafedra mudirlari, professor-o'qituvchilar hamda olimlar ishtirok etishdi. Vazir O'zMUni yaqin orada dunyoning eng nufuzli TOP-500 talik oliygohlar safidan joy olib, ilm-fan va ta'lim rivojiga katta hissa qo'shishi va yanada ulkan muvaffaqiyatlarni qo'lga kiritishiga tilakdoshligini ta'kidladi.

Shuningdek, vazir tomonidan O'zbekiston Milliy universitetining tajribasi asosida hududlardagi oliy ta'lim muassasalariga tegishli ko'mak ko'rsatish orqali ularning reytinglardagi natijalarini oshirish bo'yicha taklif bildirildi. Universitet, shuningdek, xalqaro miqyosda mustahkam o'rin egalladi, bu bilim almashish, ilmiy salohiyatni oshirish va hamkorlikdagi tadqiqotlarni ilgari surish

uchun hamkor akademik rahbarlarni birlashtiradigan muvaffaqiyatli forumlardan dalolat beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF-5847-son Farmoni. "O'zbekiston Respublikasi oliy ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida".
2. Yahyoyev F. O'zbekiston Milliy universiteti xalqaro reytingda 100 pog'ona yuqoriga ko'tarildi. — O'zbekiston Milliy axborot agentligi (O'ZA), 2021-yil 15-dekabr.
3. Mirzo Ulug'bek nomidagi O'zbekiston Milliy universiteti. Xalqaro hamkorlik va ilmiy-ta'limiy aloqalarga oid materiallar.
4. WWW.NUU_UZ sayti